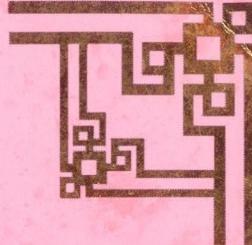

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ІНОЗЕМНИХ МОВ

МАТЕРІАЛИ
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів та молодих науковців

25 лютого 2011 року

УДК: 811.11'25+821.111.0
ББК: 81.43 – 7+83.3. (4) я43

*Рекомендовано до друку вченю радою
Житомирського державного університету імені Івана
Франка
від 28 січня 2011 року, протокол №6*

Рецензенти:

В.М. Мойсієнко – доктор філологічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту філології та журналістики Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Е.Ф. Маліновський – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Житомирського національного аграрно-екологічного університету.

Л.Ф. Могельницька – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Житомирського державного технологічного університету.

Сучасні напрямки досліджень міжкультурної комунікації та методики викладання іноземних мов: Збірник наукових праць / За заг. ред. В. В. Жуковської, І. І. Савчук, Л. Є. Блін – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2011. – 456 с.

Збірник наукових праць містить результати досліджень студентів та молодих науковців вищих навчальних закладів України та Республіки Білорусь із сучасних напрямків досліджень міжкультурної комунікації та методики викладання іноземних мов.

Видання розраховане на студентів старших курсів, аспірантів та викладачів.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, цитат, власних імен, посилань на літературні джерела та інші відомості відповідають автори публікацій. Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.

<i>C. E. Велішаєва.</i> Роль просодії в реалізації прагматичної спрямованості англійської сценічної мови.....	52
<i>O. С. Вербовська.</i> Мовна репрезентація адресанта та адресата у слоганах німецькомовних рекламних оголошень.....	55
<i>I. Ф. Винокурова.</i> Англомовне фентезі в контексті глобалізації на межі століть. Феномен субкультури	57
<i>E. O. Вігерт.</i> Засоби вираження полемічності в навчальній п'есі Б. Брехта "Баденська навчальна драма про згоду"	60
<i>O. A. Войтович.</i> Суб'єктивна модальності як категорія художнього тексту.....	62
<i>O. С. Волкова.</i> Концептуальний аспект в персонажних характеристиках.....	65
<i>Ю. О. Волшебна.</i> Особливості функціонування форм флективного родового відмінка в сонетах Шекспіра	68
<i>O. В. Воробчук.</i> Специфіка спонукальних мовленнєвих актів у жанрі короткого оповідання	70
<i>И. Г. Вялкова.</i> Комплекс ситуативно-игровых заданий в рамках коммуникативного похода.....	72
<i>О. О. Гайнулліна.</i> Фразеологічні одиниці на позначення негативних рис характеру людини у сучасній англійській мові.....	75
<i>B. В. Галінська.</i> Англійська і німецька мови в умовах глобалізації.....	78
<i>Я. О. Гаращук.</i> Типи складнопідрядного зв'язку в англійській мові (діахронний аспект)	81
<i>Л. Г. Гладкоскок.</i> Співвідношення параметрів сполучуваності прикметників зі значенням "світлий" у сучасній англійській мові.....	83
<i>M. M. Гнітецька.</i> Метафора як засіб вираження оцінності в сучасному публіцистичному тексті	86
<i>H. В. Говорун.</i> Ендемічні характеристики картин світу носіїв англомовних лінгвокультур.....	88
<i>O. Ф. Голубієвська.</i> Засоби вираження майбутнього часу в давньо- і середньоанглійській мовах	91
<i>H. I. Горбачова.</i> Особливості прояву гендерної нерівності у США в публіцистичних виданнях.....	92
<i>I. С. Грицай.</i> Вживання технічних термінів в англомовній художній літературі та їх переклад на українську мову	95

йский.

Перспективою даного дослідження є вивчення стану вікової нерівності на сторінках американських публіцистичних видань та в американських ток-шоу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Мартинюк А. П. Конструювання гендеру в англомовному дискурсі / А. П. Мартинюк. – Харків: Константа, 2004. – 225 с.
2. Boston magazine (August 16, 2008).
3. Harvard Magazine (January 22, 2008).
4. Los Angeles Times (April 29, 2008, October 11, 2008, October 28, 2006).
5. New York Times (May 11, 2006, March 23, 2010).
6. Washington Post (March 19, 2007, May 18, 2008).

I. С. Грицай

Національний технічний університет України "КПІ"
Науковий керівник: старший викладач О. П. Демиденко

Вживання технічних термінів в англомовній художній літературі та їх переклад на українську мову

Художній стиль відрізняється своєю образністю та виразністю і завдяки своїм особливим експресивно-естетичним якостям помітно виділяється серед інших різновидів літературної мови. Художня література є формою суспільної свідомості, дзеркалом дійсності і тому чутливо реагує і всебічно відтворює багатогранні явища суспільного життя [3: 59]. Під впливом невпинного розвитку науки і техніки, досліджень у різних галузях знання словниковий склад, характерний для художнього твору, поповнює ще один вид лексики – терміни.

Терміном, або термінологічною лексичною одиницею називається слово чи словосполучення, що має спеціальне, точно сформульоване значення в тій чи іншій галузі науки та техніки [6: 8]. Термінам притаманний стійкий комплекс ознак, таких як мотивованість, стилістична нейтральність, системність, наявність дефініції, відсутність експресії [2: 509].

Технічна термінологія представлена такими групами слів:

1. Загальновживані слова, які, крім своїх основних значень, набувають специфічних значень для певної галузі науки чи

техніки. У цьому випадку значення терміну є одним зі значень слова.

2. Загальнотехнічні терміни, які використовуються у різних галузях науки і техніки (*power amplifier* – підсилювач потужності).

3. Спеціальні терміни, які вживаються лише у певній галузі науки чи техніки. У таких випадках значення слова і значення терміну збігаються, тому що дана лексична одиниця застосовується виключно для передачі одного спеціального поняття і є терміном (*helium* – гелій, *radius* – радіус).

4. Багатозначні терміни, які мають два чи більше значення в одній галузі. Такі терміни перекладаються залежно від контексту [1: 10-11].

Термінологічна лексика в мові художнього стилю репрезентована всіма структурними типами, що існують у термінології: терміни-слова, терміни словосполучення та абревіатури [4: 1].

Використання термінів у художній літературі зумовлене тим завданням, яке ставить той чи інший автор, його естетичним смаком і майстерністю. Терміни в художньому стилі можуть використовуватися в прямому та переносному значенні. Також, входячи в різні жанри художнього стилю, термінологічна лексика набуває виразних стилістичних функцій [5: 97].

У художні твори термінологічна лексика вводиться переважно без пояснень. Як правило, це частовживані терміни, пов'язані з виробництвом, з різними галузями науки, техніки, тому вони зрозумілі для сучасного масового читача. Терміни часто виступають у ролі синонімів до загальновживаних слів, за допомогою яких розкривається значення спеціального слова [4: 4].

Розкриття та передача засобами української мови іншомовних реалій становить основну складність при перекладі термінів. Труднощі перекладу пов'язані з передачею правильного змісту кожної фрази, якому далеко не завжди відповідає дослівний переклад. Для правильного перекладу термінів необхідно знати морфологічну будову термінів, семантичні особливості, що відрізняють їх від загальновживаних слів, їх структурні особливості та специфіку вживання. Контекст також відіграє важливу роль для адекватного перекладу

I. C. Грицай. Вживання технічних термінів в англомовній художній літературі та їх переклад на українську мову

термінологічних лексичних одиниць, особливо у творах художньої літератури.

Головним прийомом перекладу термінів у текстах художнього стилю є переклад за допомогою лексичного еквіваленту (*iron lever* – залізний важіль, *gear* – прилад). Також поширеними способами перекладу науково-технічних термінів є калькування (a standard key-combination – стандартна комбінація клавіш), транскодування (*modem* – модем) та модуляція, яка включає конкретизацію та генералізацію (*tangential stress* – тангенційна напруга). При перекладі англомовних термінів на українську мову досить поширеним явищем стає детермінологізація – втрата терміном його головної властивості – позначення наукового чи технічного поняття.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрієнко Л. О. Науково-технічний переклад. – Черкаси: ЧДТУ, 2002. – 92 с.
2. Ахманова О. С. Терминология лингвистическая // Языкоzнание: БЭС / Гл. ред. В. Н. Ярцева – 2-е изд. – М. 2000. – 509 с.
3. Ефимов А. И. Стилістика художественной речи. М.: Издательство Московского университета, 1961. – 520 с.
4. Катиш Т. В. Особливості функціонування термінологічної лексики в мові української фантастики: Дис... канд. фіол. наук: 10.02.01 / Дніпропетровський національний ун-т. – Д., 2004. – 202 с.
5. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови. К.: "Либідь", 1992. – 248 с.
6. Проніна Р. Ф. Перевод английской научно-технической литературы: Учеб. пособие для вузов. – 3-е изд., испр. и доп. – М.: Вищ. шк., 1986. – 175 с.